

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปการวิจัย เรื่องการวิเคราะห์ต้นทุน และผลประโยชน์เชิงเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา ในวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ โดยจะได้กล่าวให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ ประการแรก เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับต้นทุน ซึ่งผู้เข้ารับการศึกษาคือผู้จ่ายส่วนหนึ่งกับรัฐบาล โดยกองทัพบกเป็นผู้จ่ายอีก ส่วนหนึ่ง และผลประโยชน์ทั้งในส่วนของบุคคลที่เข้ารับการศึกษารับและในส่วนของสังคม ซึ่งกองทัพบกและประเทศชาติเป็นผู้ได้รับ ประการที่สอง เพื่อหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน และอัตราผลตอบแทนภายในของการศึกษา ในวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ประการที่สาม เพื่อเสนอแนะนโยบายและแนวทางในการวางแผนการศึกษาของวิทยาลัยการทัพบก ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น และในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ตั้งสมมุติฐานที่สำคัญไว้ 2 ประการ คือ ประการแรก การลงทุนในการศึกษาของวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ได้ผลประโยชน์คุ้มค่าทั้งในส่วนที่นักศึกษาได้รับและในส่วนที่กองทัพบกรวมทั้งประเทศได้รับ ประการที่สอง คือ การลงทุนในการศึกษาของวิทยาลัยการทัพบก ได้รับผลตอบแทนทางสังคมสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ส่วนบุคคลหรือผู้เข้ารับการศึกษารับ

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 43 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 117 นาย เป็นตัวแทนของนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก เครื่องมือที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด โดยแบบสอบถามชุดแรกได้ใช้สอบถามนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 43 ปีการศึกษา 2541 จำนวน

117 นาย เพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน หรือค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่สามารถวัดเป็นเงินได้ รวมทั้งผลประโยชน์ส่วนบุคคลที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ ส่วนแบบสอบถาม ชุดที่ 2 ได้ใช้สอบถามผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 43 ที่ออกไปรับราชการตามหน่วย เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นเสมือนผู้แทนของกองทัพบก หรือสังคมที่พิจารณาเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก สำหรับข้อมูลอื่นๆ ที่เหลือ อาทิ ต้นทุนของกองทัพบก เป็นข้อมูลหลักสำคัญ จะได้ข้อมูลจากงบประมาณด้านการฝึกศึกษาประจำปี รวมทั้งข้อมูลทฤษฎี ที่ได้มีการเก็บบันทึกไว้ตามหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับข้อมูลดังกล่าวทั้งหมดแล้วก็ต้องนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลเปรียบเทียบต้นทุน และผลประโยชน์ในการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ว่ามีความคุ้มค่าเพียงใด โดยใช้ทฤษฎี และเครื่องมือที่สำคัญ คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Returns หรือ IRR) อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio หรือ B/C Ratio)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ต้นทุนส่วนบุคคล ซึ่งผู้เข้ารับการศึกษาเป็นผู้จ่าย มีค่าเท่ากับ 98,857.41 บาท และต้นทุนที่กองทัพบกเป็นผู้จ่ายอีกส่วนหนึ่ง มีค่าเท่ากับ 637,159.41 บาท รวมต้นทุนที่ผลิตนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก เท่ากับ $98,857.41 + 637,159.41 = 736,016.82$ บาท ในด้านผลประโยชน์ส่วนบุคคล หรือผู้สำเร็จการศึกษา มี 2 ส่วนที่สำคัญ คือ ผลประโยชน์ที่วัดเป็นตัวเงินได้กับผลประโยชน์ที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้ โดยในส่วนของผลประโยชน์ที่วัดเป็นตัวเงินได้ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ไม่สำเร็จการศึกษา จากวิทยาลัยการทัพบก และคำนวณเป็นรายได้ตลอดชีวิตราชการแล้ว มีมูลค่าปัจจุบัน (Present Value) เท่ากับ 236,765.82 บาท สำหรับผลประโยชน์ที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้ที่สำคัญ คือ การมีเพื่อนมากขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการประสานงาน/การทำงานร่วมกันในอนาคต ทำให้มีความรู้ความคิดกว้างไกล มีวิสัยทัศน์กว้างขวางมากขึ้น ทำให้มีความรู้ประสบการณ์ รวมทั้งความคิดที่ทันสมัย ก่อให้เกิดความยอมรับนับถือจากผู้ร่วมงานเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม ทำให้มีความรู้ ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า และการคิดอย่างเป็นระบบ โดยผ่านกระบวนการทำวิจัย และทำให้มีผลต่อความก้าวหน้าในทางราชการ องค์กรที่ดีเมื่อนำผลประโยชน์ส่วนบุคคลที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้ดังกล่าวไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS ปรากฏผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการศึกษาหลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก มีค่าฐานนิยมเท่ากับ 4 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 ในส่วนของผลประโยชน์ของกองทัพบก ซึ่งก็ต้องมีทั้งผลประโยชน์ที่วัดเป็นตัวเงินได้ กับผลประโยชน์ที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้ ทั้งนี้ผลประโยชน์ของกองทัพบกที่วัดเป็นตัวเงินได้ก็คือผลประโยชน์ที่วัดเป็นตัวเงินได้ของส่วนบุคคลทุกคนรวมกัน ก็ต้องเป็นผลประโยชน์ ของกองทัพบกด้วย สำหรับผลประโยชน์ของกองทัพบกในส่วนที่วัด

เป็นตัวเงินไม่ได้ก็ใช้แบบสอบถามไปยังผู้บังคับหน่วยในฐานะตัวแทนของกองทัพบก หรือสังคม และประมวลผลโดยโปรแกรม SPSS ปรากฏได้ค่าฐานนิยมเท่ากับ 4 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66

1.3.2 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) มีค่าเท่ากับ 137,908.41 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio หรือ Ratio) มีค่าเท่ากับ 2.395 และอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Returns) ของการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบกหลักสูตรหลักประจำ มีค่าเท่ากับ 18.564

1.3.3 ข้อเสนอแนะนโยบาย และแนวทางในการวางแผนการศึกษาของวิทยาลัยการทัพบกให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากขึ้น ดังนี้-

- 1) การทำให้นักศึกษาต้องมีความตั้งใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะในการศึกษาเป็นคณะ
- 2) การคัดเลือกอาจารย์ภายนอกมาเป็นผู้บรรยายพิเศษเพื่อให้สามารถสรุปทฤษฎี ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยารวมทั้งสถานการณ์ที่ทันสมัยในส่วนที่เกี่ยวข้องอันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาเป็นคณะ
- 3) อาจารย์ในส่วนของวิทยาลัยการทัพบก ควรคัดเลือกจากนายทหารที่มีความรู้ประสบการณ์เป็นที่ยอมรับนับถือของนักศึกษาทั้งวัยวุฒิและคุณวุฒิ และควรเป็นบุคคลที่กองทัพบกจะต้องให้ความก้าวหน้าทางราชการ เพื่อเป็นหลักประกันว่านายทหารดังกล่าว มีคุณภาพ และเป็นอนาคตของกองทัพ
- 4) กองทัพบกควรมีนโยบาย และให้ความสำคัญกับการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก อย่างชัดเจน และต่อเนื่อง โดยในอนาคต อาจจัดเป็นหลักสูตรตามแนวทางรับราชการเช่นเดียวกับหลักสูตรของวิทยาลัยการทัพเรือ
- 5) การพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ทันสมัย โดยเฉพาะห้องสมุดควรมีมาตรฐาน สามารถเป็นที่ค้นคว้าทางวิชาการให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. อภิปรายผล

2.1 ความสอดคล้องของผลการวิจัยกับสมมุติฐาน

2.1.1 สมมุติฐาน ประการแรก คือ การลงทุนในการศึกษาของวิทยาลัยการทัพบก

หลักสูตรหลักประจำผลประโยชน์ค้ำค่าในส่วนที่นักศึกษาได้รับ และในส่วนที่กองทัพบก รวมทั้งประเทศได้รับ ซึ่งผลการวิจัยได้มูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 137,908.41 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 2.395 และอัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับ 18.564 แสดงว่าการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก ได้ผลประโยชน์ค้ำค่าในส่วนที่นักศึกษาได้รับ ส่วนผลประโยชน์ที่กองทัพบก รวมทั้งประเทศได้รับ จากการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก ก็ต้องได้ว่าได้ผลค้ำค่าด้วย เพราะว่าเมื่อนักศึกษาแต่ละนายได้ผลประโยชน์ค้ำค่า เมื่อก่อถึงผลประโยชน์ของกองทัพบก ซึ่งก็คือผลประโยชน์ของนักศึกษาทุกคนรวมกันเป็นผลประโยชน์ของกองทัพบก ก็ต้องนับว่าค้ำค่าด้วย ซึ่งก็จะสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยดังกล่าว

2.1.2 สมมุติฐานประการที่สอง คือ การลงทุนในการศึกษาของวิทยาลัยการทัพบก ได้ อัตราผลตอบแทนทางสังคมสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ส่วนบุคคล หรือผู้เข้ารับการศึกษารับ โดยสรุปแล้วผลการวิจัยก็สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย ตามเหตุผลสำคัญ 3 ประการ คือ

1) ไวเซย์ (Vaisey) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของรายจ่ายในการศึกษาว่ารายจ่ายในการศึกษาให้ผลตอบแทนค้ำค่า โดยความจริงที่ว่า ผลประโยชน์ทางอ้อมของการศึกษามีค่ายิ่งใหญ่กว่าจนกระทั่งทำให้ผลประโยชน์โดยตรงไม่จำเป็นเสมอไป ที่จะสำคัญที่สุด (บุญคง หันจางสิทธิ์ 2543: 199)

2) ในการตอบแบบสอบถามนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 43 ว่าท่านได้ผลประโยชน์ทางตรง หรือผลประโยชน์ทางอ้อมมากกว่ากัน ปรากฏผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 92.4 เห็นว่าการศึกษาในหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ให้ผลประโยชน์ทางอ้อมมากกว่าผลประโยชน์ทางตรง

3) ในการประมวลผลจากแบบสอบถาม ปรากฏผลประโยชน์ส่วนบุคคลมีค่างานนิยมเท่ากับ 4 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.79 และผลประโยชน์ที่กองทัพบกได้รับ มีค่างานนิยมเท่ากับ 4 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66 ย่อมแสดงให้เห็นว่าผลประโยชน์ที่กองทัพบกได้รับมีค่ามากกว่าผลประโยชน์ส่วนบุคคล หรือผู้เข้ารับการศึกษารับ

2.2 ข้อค้นพบเด่น

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก เป็นการลงทุนในการศึกษาของกองทัพบก ที่มีความค้ำค่ามาก เป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ที่สำคัญ เนื่องจากได้นำเอานายทหารชั้นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ และประสบการณ์ มาระดมความคิด โดยผ่านการศึกษาเป็นคณะผลประโยชน์ทางอ้อมที่ผู้เข้ารับการศึกษารับและกองทัพบกหรือสังคมได้รับ มีค่ามากกว่าผลประโยชน์ทางตรงมากมาย

2.3 ความสอดคล้องเมื่อเทียบกับความคาดหมาย หรือสภาพปกติทั่วไป

การลงทุนในการศึกษา เป็นการลงทุนในตัวมนุษย์ หรือทรัพยากรมนุษย์ เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า และสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นในการวิจัยเกี่ยวกับการลงทุนในการศึกษาครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับผลงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในการศึกษา ในลักษณะที่ว่าการลงทุนในการศึกษาเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่า

2.4 จุดดี และจุดอ่อนของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อดีที่สำคัญก็คือการสร้างเชื่อมั่น และมั่นใจให้กับกองทัพกว่าการลงทุนในการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า สำหรับกองทัพบก โดยเป็นผลประโยชน์ทางอ้อมที่มีค่ามากมายเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ทางตรง อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ที่กองทัพบกได้รับ ที่สำคัญมากก็คือทรัพยากรมนุษย์ สำหรับในส่วนที่เป็นจุดอ่อนของการวิจัยครั้งนี้ ก็คือการวิเคราะห์ข้อมูล ให้เห็นเด่นชัดเป็นตัวเลข หรือเป็นตัวเงินว่า ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ มีค่าเป็นตัวเลข หรือเป็นตัวเงินมากกว่า ต้นทุนค่าใช้จ่ายมากน้อยอย่างไร ทั้งนี้เนื่องจากผลประโยชน์บางประการเป็นนามธรรม ซึ่งมีความยุ่งยากมากในการคำนวณ หรือประมวลผลมาเป็นตัวเลข หรือตัวเงินทั้งหมดได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ข้อสำคัญก็คือการเชื่อมั่น และมั่นใจว่าการลงทุนในการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าสำหรับกองทัพบก และเพื่อให้การศึกษาในวิทยาลัยการทัพบกมีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากขึ้น จึงขอเสนอแนะนโยบาย และแนวทางในการวางแผนการศึกษาให้กับวิทยาลัยการทัพบกที่สำคัญ คือ การทำให้นักศึกษามีความตั้งใจศึกษาหาความรู้อย่างจริงจัง การคัดเลือกอาจารย์ภายนอกมาบรรยาย ควรคัดเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา การคัดเลือกอาจารย์ในส่วนของวิทยาลัยการทัพบก ควรเป็นบุคคลที่มีคุณภาพที่กองทัพบกมีแผนที่จะให้ความก้าวหน้าทางราชการ และกองทัพบกควรมีนโยบาย และให้ความสำคัญกับการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก อย่างชัดเจน และต่อเนื่อง ประการสุดท้าย คือ ต้องพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีมาตรฐาน และทันสมัย

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มุ่งเน้นต้นทุน และผลประโยชน์ของการศึกษา หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ซึ่งมีทั้งค่าที่วัดเป็นตัวเงินได้ กับค่าที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้ โดยเฉพาะผลประโยชน์ของวิทยาลัยการทัพบกต่อผู้เข้ารับการศึกษา และต่อกองทัพบก หากเป็นไปได้ในอนาคต น่าจะศึกษาวิจัย เพื่อหาหนทางประเมินค่าผลประโยชน์ทางอ้อมที่สำคัญมากเหล่านี้ ให้เป็นค่าที่วัดได้เป็นตัวเงินได้มากที่สุด ทั้งนี้อาจหาเป็นค่าที่วัดได้โดยการเปรียบเทียบก็ได้

3.2.2 หลักสูตรในระดับเดียวกันกับวิทยาลัยการทัพบก ได้แก่ วิทยาลัยการทัพต่าง ๆ นั้น ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบต้นทุน และผลประโยชน์ต่าง ๆ โดยขั้นต้นอาจเปรียบเทียบ เฉพาะต้นทุน และ/หรือ ผลประโยชน์ที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ ว่าแต่ละวิทยาลัยการทัพ มีต้นทุน และ/หรือ ผลประโยชน์เหมือนกัน หรือแตกต่างกันอย่างไร ก่อนที่ในอนาคตทุกสถาบัน อาจต้องรวมกันเป็น สถาบันเดียว

3.2.3 การศึกษาเกี่ยวกับต้นทุน และผลประโยชน์เป็นเรื่องที่สำคัญ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับธุรกิจ หรือนโยบายของรัฐบาลในอนาคต ที่เน้นการประเมินประสิทธิผลของงาน ดังนั้น หากมีผู้สนใจจะทำการวิจัยต่อไป ก็ขอให้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับต้นทุน และผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นของ หลักสูตร หรือธุรกิจใดก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้ได้แบบแผน และแนวทางในการศึกษาวิจัยต้นทุน และผล ประโยชน์ทั่ว ๆ ไป อันจะเป็นประโยชน์ในอนาคต